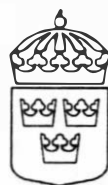

Redogörelse till riksdagen

1989/90:5

Riksdagens förvaltningskontors berättelse
för verksamhetsåret 1988/89

Redog.
1989/90:5

Riksdagens förvaltningskontor avger härmed berättelse över verksamheten hos kontoret den 1 juli 1988— den 30 juni 1989.

Översikt

Den övergripande målsättningen för verksamheten har varit att skapa goda arbetsförhållanden för riksdagens ledamöter.

En enkät som genomfördes i slutet av verksamhetsåret visade på ett betydande behov av persondatorer i hemmen, ficktelefoner och telefaxapparater. Förberedelser för att snabbt kunna tillgodose behoven påbörjades och beslut fattades om en höjning av kostnadsersättningen fr.o.m den 1 januari 1990 för att täcka kostnaderna för den nya tekniska utrustningen.

Stödet till ledamöterna i form av sekreterare och utredare på partikanslierna har förbättrats. Detta har tillsammans med miljöpartiet de grönas inträde i riksdagen medfört ett ökat behov av lokaler. Riksdagens utredningstjänst och redaktionen för tidningen Från Riksdag & Departement har därför under verksamhetsåret flyttat till nya lokaler i kvarteret Aurora.

Omfattande byggnadsarbeten har vidtagits för att färdigställa lägenheter åt ledamöter i kvarteren Iason och Ormsaltaren. Samtidigt har en arkitekttävling utlysts för nybyggnation av lägenheter vid Slussen.

En fortsatt utbyggnad har genomförts vad gäller datorkraft, terminalarbetsplatser och nya programvaror. 240 nya arbetsplatser har installerats, och mot slutet av verksamhetsåret togs en ny datorhall i bruk. I juni påbörjades leveranser av persondatorer till ledamöternas hem. 59 ledamöter hade vid verksamhetsårets slut tillgång till persondator i hemmet med möjlighet att kommunicera med riksdagens centrala system.

Lokal registrering av in- och utbetalningar på riksdagsområdet har hittills gjorts hos riksgäldskontoret. Inom förvaltningskontoret har förberetts ett övertagande av verksamheten. Ett nytt system för prenumeration, order, lagerhållning och fakturering av riksdagstrycket har tagits i bruk.

Omläggningen av tryckeriverksamheten har lett till att man fr.o.m. hösten 1989 kan bygga upp databaser i fulltext över riksdagstryckets protokoll, betänkanden och motioner. Delar av informationen förs över till DAFA och blir därigenom tillgänglig för Rättsbankens abonnenter. Redog. 1989/90:5

Förvaltningskontorets ledning

För förvaltningskontoret gäller en instruktion (SFS 1983:1061) och en arbetsordning (RFS 1984:6).

Förvaltningskontorets högsta organ är riksdagens förvaltningsstyrelse, för vilken talmannen är ordförande. Förvaltningsdirektör och chef för kontoret har varit Gunnar Grenfors t.o.m. den 20 november 1988 och Anders Forsberg därefter.

Förutom talman Thage G Peterson har följande ledamöter ingått i förvaltningsstyrelsen: Rolf Clarkson (m), vice ordförande, Oskar Lindkvist (s), Marianne Ståhlberg (s), Bo Forslund (s), Birgit Friggebo (fp), Martin Olsson (c), Bertil Måbrink (vpk) och Wiggo Komstedt (m).

Suppleanter har varit Lennart Andersson (s), Iréne Vestlund (s), Sten Svensson (m), Per Olof Håkansson (s), Carl-Johan Wilson (fp), Gunilla André (c), Marianne Samuelsson (mp) och Gullan Lindblad (m).

Personalföreträdare i styrelsen har varit för SACO/SR Sven Sjögren t.o.m. den 2 mars 1989 och Hans Frennered för tiden därefter, för SF Stilianos Mafredas samt för ST Björn Wikström t.o.m. den 31 mars 1989 och Per Axelson därefter.

Suppleanter för personalföreträdarna har varit för SACO/SR Lena Uhlin t.o.m. den 2 mars 1989 och Annalena Hanell Carpelan för tiden därefter, för SF Irving Svensson och för ST Per Axelson t.o.m. den 31 mars 1989 och Kerstin Carlquist därefter.

Ledamöter av den av förvaltningsstyrelsen utsedda direktionen har varit Oskar Lindkvist (s), ordförande, Rolf Clarkson (m), vice ordförande, och Marianne Ståhlberg (s).

Förvaltningsdirektören är föredragande i styrelsen och i direktionen.

Som sekreterare i styrelse och direktion har Inga-Lill Lagerström tjänstgjort.

Under verksamhetsåret har styrelsen hållit 9 och direktionen 18 sammanträden.

Det totala antalet fasta tjänster i den inre riksdagsförvaltningen den 30 juni 1989 var 402 (390,8). Siffror inom parentes avser föregående verksamhetsår.

Antalet anställda med olika former av deltidstjänstgöring uppgick till 59 (57) varav 14 (20) inom lokalvårdssektionen. Dessutom fanns 12 timanställda informatörer. 5 extra expeditionsassistenter har tjänstgjort under vissa tider av riksmötet. Vid utskottskanslierna tjänstgjorde under våren 1989 åtta extra föredragande.

Övertids- och mertidsarbetet för de anställda i förvaltningen var omfattande även detta riksmöte, ca 24 000 timmar, vilket innebär en ökning med ca 9 %.

Antalet fasta tjänster fördelade på kammarkansliet, utskottsorganisationen och de olika enheterna (motsvarande) inom förvaltningskontoret var följande:

Kammarkansliet	42
Utskottsorganisationen	93
Förvaltningsledningen	3
Kansli- och personalenheten	11
Ekonomienheten	6
Intendenturenheten	114
Säkerhetsenheten	17
Enheten för riksdagstryck	37,5
Informationsenheten	8,55
Riksdagsbiblioteket	26
Utredningstjänsten	27,5
Redaktionen för tidningen	
Från Riksdag & Departement	7
ADB-verksamheten	9,5
	<hr/>
	402,5

Under verksamhetsåret har inrättats:

två tjänster som byrådirektör/avdelningsdirektör vid ADB-verksamheten

en tjänst som expeditionsassistent vid intendenturenheten

en tjänst som föreståndare (telefonväxeln) har överförs från televerket till intendenturenheten

sex tjänster som telefonist har överförs från televerket till intendenturenheten

Samarbetsorgan

Förvaltningsmötet är ett organ för samråd och utbyte av information mellan förvaltningskontoret, kammarkansliet och utskottskanslierna. Mötet har inga beslutsbefogenheter. I mötet ingår förvaltningsdirektören, ordf., riksdagsdirektören, samtliga kanslichefer i utskotten och en representant från vardera av personalorganisationerna. Samordning har emellertid skett i andra former, bl.a. i en under året inrättad informell samordningsgrupp med representanter för kammaren, utskotten och förvaltningskontoret.

Onsdagsmötet tar upp MBL-frågor till överläggningar mellan förvaltningskontoret och de tre i riksdagens förvaltning verksamma arbetstagarorganisationerna. Under perioden har 23 möten hållits, vilket resulterat i 148 protokollsnoteringar. Frågor rörande inrättande av tjänster och andra personalresursfrågor, organisatoriska förändringar och frågor kring ett försök med flexibel arbetstid har varit ofta återkommande ämnen vid överläggningarna.

Riksdagens personalnämnd som behandlar tjänstetillsättningsfrågor inom den inre riksdagsförvaltningen har under perioden hållit 25 sammanträden.

Riksdagsförvaltningens *centrala förslagsnämnd* som verkar för samordning av förslagsverksamheten inom riksdagen och dess myndigheter har sammanträtt en gång under verksamhetsåret. Nämnden har under året delat ut sammanlagt 4 000 kr. till förslagsställare.

Av övriga partssammansatta organ har personalutvecklingskommittén hållit 2 sammanträden, redaktionskommittén för RD-nytt 7, skyddskommittén 4, och matrådet 4 sammanträden.

Förslag till riksdagen

Förvaltningskontoret har under verksamhetsåret avgivit följande redogörelse och förslag till riksdagen:

Redogörelse 1988/89:5 för verksamhetsåret den 1 juli 1987 — den 30 juni 1988.

Förslag till riksdagen 1988/89:11, om ändring i instruktionen (1983:1061) för riksdagens förvaltningskontor.

Förslag till riksdagen 1988/89:13 angående ökat stöd till riksdagens ledamöter.

Förslag till riksdagen 1988/89:22 om ändring av vissa arvoden m.m.

Förslag till riksdagen 1988/89:23 angående en lag om överklagande av administrativa beslut hos riksdagen och dess myndigheter.

Förslag till riksdagen 1988/89:24 om anslag på tilläggsbudget till statsbudgeten för budgetåret 1988/89 m.m.

Förslag till riksdagen 1988/89:28 om ökat stöd till riksdagens ledamöter.

Förvaltningskontorets författningssamling (RFS)

RFS har under verksamhetsåret utkommit med fem föreskrifter; om tillämpning av förordningen (1988:1020) om hänvisningar till äldre tjänstetyper m.m. på det statligt reglerade området (1988:4), om ändring i arbetsordningen (1984:6) för riksdagens förvaltningskontor (1989:6), om instruktion för riksdagens ansvarsnämnd (1989:2), om instruktion för riksdagens nämnd för förnyelsefonder (1989:3) samt om redovisning och revision under kriser och krig (1989:4).

Huvudansvarig för förhandlingsarbetet är Börje Gustafsson.

Förhandlingsarbetet andra halvåret 1988

Lönerna för kalenderåret 1988 grundades på ramavtalet om löner 1988 för tjänstemän hos riksdagen och dess myndigheter (RD-RALS 1988). Avtalet träffades i september 1988. De nya tabelllöner som fastställdes i avtalet började tillämpas fr.o.m. den 1 oktober 1988. Löneplansbeloppen höjdes i genomsnitt med 1,0 %. I ramavtalet redovisades även de lönebelopp m.m. som tillämpades under perioden den 1 januari— den 30 september 1988 enligt ett avtal träffat i juni månad. Enligt juniuppgörelsen höjdes löneplansbeloppen med ca 2,5 %.

I ramavtalet har även intagits bestämmelser om de myndighetsvisa åtgärder som fick vidtas under perioden den 1 juli 1988— den 30 juni 1989. För den inre riksdagsförvaltningen avsattes ett organisationsfördelat utrymme om 1,6 milj. kr. För speciella selektiva åtgärder motiverade av svårigheter att rekrytera eller behålla kvalificerade tjänstemän inom marknadskänsliga grupper avsattes 90 000 kr. Totalt disponerade de lokala parterna ett förhandlingsutrymme svarande mot ca 3,4 % av löneutrymmet.

Enligt ramavtalet erhöll riksbanken ett särskilt förhandlingsbemyndigande för att kunna rekrytera och behålla personal för vilka marknadslönerna avviker från de i banken gällande nivåerna.

Parterna träffade även ett nytt avtal om löne- och anställningsvillkoren för riksdagsområdet (RD-LAV). Avtalet består av fem avdelningar med följande innehåll:

- avdelning 1 med avlönings- och andra allmänna avlöningsvillkor (tidigare RD-AST)
- avdelning 2 med bestämmelser för arvodesanställda tjänstemän
- avdelning 3 med dels allmänna bestämmelser om tjänsters inplacering i lönegrad, lönegångar och särskilda löneplanstillägg (tidigare RD-ATF), dels bestämmelser om lokala löneförhandlingar (tidigare L-ATF)
- avdelning 4 med bestämmelser om arbetstidens längd och förläggning (tidigare RD-ARB)
- avdelning 5 med bestämmelser om skyldighet att fullgöra övertid, jourtid och beredskap

Nyheterna i RD-LAV berör främst avtalets avdelning 1.

Sammantaget resulterade förhandlingsverksamheten under andra halvåret 1988 i sju centrala uppgörelser. Förutom RALS- och LAV-avtalen må följande nämnas:

- avtal om speciella åtgärder vid vissa riksdagsmyndigheter (marknadslönetillägg)
- uppgörelse om förutsättningarna för anställning vid riksdagens förvaltningskontor av televerksanställda telefonister

-avtal om ändringar i gällande kollektivavtal med anledning av nya regler fr.o.m. den 1 januari 1989 avseende sjukdom och föräldraledighet, m.m. Redog. 1989/90:5

För riksdagens inre förvaltningsorganisation träffades två lokala uppgörelser under perioden. Ett avtal reglerade ändrade avlöningsförmåner för arbetstagare med regelrätta tjänster. Avtalet reglerade även lönegradsplaceringen av vissa tjänster. I den andra uppgörelsen bestämdes nivåerna för vissa arvodestjänster.

Förhandlingsarbetet första halvåret 1989

Månadslönerna för 1989 fastställdes i enlighet med ett delavtal om generella lönehöjningar för kalenderåret. Tabelllönerna höjdes med 4,0 % + 100 kr., dock lägst med 540 kr. Dessutom utbetalades ett engångsbelopp om 600 kr. Utslaget på ett helår har uppgörelsen kostnadsberäknats till 5,2 %. Genom detta avtal löstes frågan om den generella höjningen av lönerna för 1989.

Sammantaget träffades åtta centrala avtal under det första halvåret 1989, varav tre med ändringar till RD-LAV-uppgörelsen. Förutom delavtalet om månadslönerna 1989 må följande nämnas:

- avtal om anställningsvillkor m.m. för vissa föredragande hos riksdagens ombudsmän
- ändring i bilagan till huvudavtalet 1978-04-25 (i överenskommelsen redovisas vilka tjänster/befattningar inom riksgäldskontoret som är undantagna från stridsåtgärder)
- principöverenskommelse om lön vid föräldraledighet m.m. fr.o.m. den 1 juli 1989

Chefslönefrågor

Riksdagens chefslönenämnd, som har att behandla löneförmånerna till de tjänstemän inom riksdagen och dess myndigheter som omfattas av chefslöneavtalet, har under budgetåret hållit ett sammanträde. Härtill kommer ett sammanträde med en särskild av nämnden tillsatt beredningsgrupp. Lönen utgår numera i ett fixerat krontalsbelopp som fastställs individuellt för varje tjänsteman.

Kansli- och personalenheten

Chef för enheten har varit Ulla-Britt Larsson.

Riksdagsledamöternas arvode m.m.

Ledamöternas arvode, som under verksamhetsåret motsvarat N 30:7 på den statliga löneskalan, uppgick fr.o.m. oktober 1988 till 19 275 kr. i månaden. Den 1 januari 1989 höjdes beloppet till 20 153 kr. i månaden. Kostnadsersättningen var per månad från samma tidpunkt 1 628 kr. (för ledamöter utan traktamente 2 325 kr.). Beträffande de

särskilda arvoden till vice talmännen samt ordförandena och vice ordförandena i utskott har införts ett system som innebär att arvoden beräknas efter vissa procenttal i förhållande till ledamotsarvodet. Vice talman får 12 %, ordförande i utskott 8 % och vice ordförande i utskott 4 % av ledamotsarvodet.

Helt traktamente var i januari 230 kr./dygn.

Riksdagen antog under verksamhetsåret ett förslag till ändring i lagen om ersättning till riksdagens ledamöter. Genom ändringen infördes en rätt till sjukvårdsförmåner för riksdagsledamöter, som motsvarar den som gäller för tjänstemän inom den inre riksdagsförvaltningen.

Hösten 1988 lämnade 69 ledamöter riksdagen. Av dessa fick 32 inkomstgaranti, 20 ålderspension, 14 visstidspension och en förordnandepension.

Löneadministrationen

Lönerapportering m.m. sker numera i PIR som är ett terminalbaserat datahanteringsprogram anslutet till det statliga löneberäkningssystemet SLÖR. Under verksamhetsåret har programmet utvecklats vidare så att det också kan användas för framtagning av statistik och annat underlag för det personaladministrativa arbetet.

Rekryteringsärenden

Personalomsättningen i förvaltningen ökade kraftigt under året. Den var högst i de yngre åldersgrupperna och på lägre lönenivåer.

Sammanlagt tillsattes 79 (68) tjänster och långtidsvikariat och ett icke obetydligt antal tidsbegränsade arvodestjänster.

Personalutbildning

Under verksamhetsåret har följande kurser genomförts i förvaltningskontorets regi:

Kursnamn	Antal kurser	Antal tim/kurs	Antal deltagare
Introduktionskurs	2	12	31
Samaritutbildning	1	8	10
Ergonomi	2	2	20
Säkerhetsanläggningens funktion	1	8	5
Brandskyddsutbildning	1	6	7
Val -88	1	4	23
Så arbetar riksdagen	1	4	10
Riksdagens byggnader	1	4	35
Föredragningsteknik	1	16	8
EG-seminarium	1	4	40
ADB och offentlighetsprincipen	1	2	44
ADB och off. principen, fördjupning	1	2	21
Databassökning	3	3	24
Kodning	1	2	8
Tangentbordsteknik	2	25	15
Arbetsledarseminarium	1	16	30

Totalt har den interna utbildningen (exkl. ADB-utbildning) för tjänstemän tagit 3 100 persontimmar i anspråk, vilket gör ca 8 timmar per anställd.

Därutöver har 125 tjänstemän deltagit i externt anordnade kurser, konferenser eller seminarier. Åtta enheter har utnyttjat möjligheten att externt förlägga en dag för verksamhetsplanering.

För riksdagens samtliga chefer anordnades under hösten 1988 en tvådagarskonferens om fortsatt ADB-utveckling och introduktion av utvecklingssamtal. Även sektionschefer och arbetsledare har erhållit utbildning i det senare.

En mindre grupp ledamöter har under våren erhållit regelbunden undervisning i engelska, en ledamot intensivundervisning under 5 dagar.

16 elever från högstadiet och gymnasieskolan har haft sin arbetslivsorientering förlagd till förvaltningskontorets enheter.

Nämnden för riksdagens förnyelsefond, för vilken personalenheten utgör kansli, har haft 7 sammanträden och därvid bifallit medelsökningar för sammanlagt 363 000 kr. till 6 olika projekt.

Jämställdhetsarbetet

Sedan 1981 finns en långsiktig handlingsplan för jämställdheten inom riksdagsförvaltningen. 1984 bildades en partssammansatt arbetsgrupp för jämställdhet, som leds av en jämställdhetsansvarig.

Under verksamhetsåret har en ny plan för jämställdhetsarbetet antagits.

Under perioden genomgick 85 (131) riksdagsledamöter och 109 (90) tjänstemän frivillig hälsokontrollundersökning.

Utmärkelser

Under den aktuella tidsperioden har 9 tjänstemän fått utmärkelsen Förtjänst och redlighet i rikets tjänst.

Resebidrag

26 tjänstemän har erhållit resebidrag med totalt 70 000 kr. för studieresor.

Diarieförda ärenden

Under perioden var antalet centralt diarieförda ärenden inom förvaltningskontoret 988 (824). Uppdrag till utredningstjänsten registreras separat hos enheten.

Ekonomienheten

Chef för enheten har varit Lena Uhlin.

Inom ekonomienheten ligger ansvaret för den inre riksdagsförvaltningens ekonomifrågor. Bland dessa kan nämnas framtagande av budgeten för inre förvaltningen, rådgivning i olika ekonomiska frågor, organisations- och rationaliseringsfrågor, ekonomiska utredningar, frågor kring reseräkningar samt handhavande av det datoriserade ekonomiadministrativa systemet.

Ekonomisk redovisning

Ingående reservationer för 1988/89	18 mkr
Anvisade medel	+462 mkr
Disponibla medel	=480 mkr
Nettoutgifter	-443 mkr
Saldo	= 37 mkr

De totala kostnaderna för riksdagsledamöterna – utrikes och inrikes resor, bidrag till olika grupper som de deltar i, kontorshjälp, stöd till partigrupper samt direkta ersättningar – uppgick till 208 milj. kr. Av detta var 112,2 milj. kr arvoden och arbetsgivaravgifter.

Kostnaden för förvaltningen dvs. alla kostnader för arbetet i kammaren, utskotten och på förvaltningskontoret uppgick till 211 milj. kr.

För det kommande budgetåret 1989/90 har anvisats totalt 482,4 milj. kr.

Förvaltningskontoret har använt nollbasplanering för att planera verksamheten och ta fram budgetunderlag. Metoden har medfört att kostnadsmedvetandet har ökat bland personalen och att man bättre har kunnat samordna förvaltningskontorets enheter, vilket åstadkommit ett effektivare utnyttjande av förvaltningsmedlen.

Rationaliseringsprojekt

För att effektivisera de ekonomiadministrativa rutinerna vid tryckerieriet har ett nytt terminalbaserat system (Adeeko) för order, lager, fakturering och prenumeration av riksdagstryck installerats och tagits i drift. Systemet innebär väsentliga rationaliseringar av tryckerierietens verksamhet.

Ett nytt för- och eftersystem (BUS) till det statliga redovisningssystemet "system-S" har installerats och tas i drift den 1 juli 1989. Detta system medför att ekonomieriet övertar RC-funktionen, som tidigare utförts av riksgäldskontoret, för förvaltningskontoret, riksdagens ombudsmän, Nordiska rådets svenska delegation och riksdagens revisorer. Viss del av bokföringen kommer i fortsättningen av skötas av respektive enhet inom förvaltningskontoret. Systemet ger möjlighet till väsentligt snabbare utbetalningsrutiner liksom en förbättrad ekonomisk uppföljning av verksamheten.

Intendenturenheten

Chef för enheten är Olle Etzén.

Fastigheter och lokaler

Fortsatta åtgärder har vidtagits för att förbättra lokaler och kommunikationer inom riksdagens byggnader. Sålunda har de statsrådsrum, som tidigare enbart haft takfönster, nu försetts med vertikala fönster i byggnadens fasad. Vidare har gården till ledamotshusets norra flygelbyggnad byggts in och försetts med ett glasat tak. Det härigenom erhållna rummet har förbättrat folkpartiets lokalsituation. Den ökade ADB-utbyggnaden har inneburit att den befintliga datahallen belägen i förvaltningshusets källarvåning har måst byggas ut. Denna utbyggnad har skett i det intilliggande garaget på bekostnad av 8 parkeringsplatser.

Utökade lokalbehov har under verksamhetsåret uppstått dels genom tillskottet av ett nytt riksdagsparti (för dess gruppkansli), dels genom beslut om ökat stöd till riksdagsledamöterna (bl.a. för flera sekreterare och utredare).

Lokalbehovet har inledningsvis lösts genom utflyttning av utredningstjänsten och redaktionen för tidningen "Från Riksdag & Departement" till förhyrda lokaler om ca 50 rum i kv Aurora vid Munkbron. Vidare har 10 rum hyrts i Brandkontorets fastighet vid Mynttorget.

På längre sikt erfordras ett betydligt större tillskott av lokaler främst för att täcka rumsbehovet för ledamöternas assistenter och utredningssekreterare. Riksdagens förvaltningsstyrelse har därför hos regeringen hemställt om att tidigare lägga utbildningsdepartementets flyttning till tidigare planerade lokaler i södra Klara för att därigenom tillgodose riksdagens expansionsbehov i kvarteret Neptunus. Dessa lokaler om ca 200 rum och 8 400 kvm beräknas stå till riksdagens förfogande från 1992. En arbetsgrupp — riksdagens lokalkommitté — har tillsatts för att behandla frågor om organisation, ombyggnad och lokaldisposition i detta tidsperspektiv. Arbetsgruppen är parlamentariskt sammansatt och omfattar även några tjänstemän som utredare och experter.

Bostäder till riksdagsledamöter

Ombyggnadsarbetena i kvarteret Iason har fortsatt enligt fastlagda planer. De 22 lägenheterna är inflyttningsklara den 16 oktober 1989.

Ombyggnadsarbetena i kv Ormsaltaren har fortsatt. Den planerade inflyttningen i Götgats- och Klevgrändshuset (25 lägenheter) är satt till den 11 december 1989. Bostäderna i Mariagränd (10 lägenheter) är enligt planerna klara för inflyttning i mars 1990.

Utredningen tillsammans med Stockholms stad om möjligheter att genom nybyggnad vid Slussen erhålla ytterligare bostäder till riksdagsledamöter har fortsatt. Riksdagen har till tävlingsprogrammet anmält ett behov av ca 40 lägenheter. Tre arkitekter — Bengt Lindroos, Ahlgren/Edblom och Chet Kanra — har erhållit parallella uppdrag för att i tävlingsform utarbeta förslag till nybyggnad. Förslagen var färdigställda i maj 1989. En bedömningsgrupp med representanter från riksdagen och kommunen har till uppgift att under oktober månad 1989 föreslå bästa alternativ. Förslaget skall därefter underställas stadsfullmäktige och riksdagen för slutligt ställningstagande.

Teknisk utrustning

De förhyrda lokalerna i kv Aurora och i Brandkontoret har försetts med samma ADB- och teletekniska installationer som övriga riksdagslokaler.

Första- och andrakammaralarna har försetts med sådan utrustning att ljudet från utskottsutfrågningarna kan distribueras inom riksdagens lokaler.

En ny typ av personsökare med textsökning har anskaffats till i första hand ledamöterna.

Inredning och konst

En mycket omfattande planerings- och anskaffningsinsats av möbler och inredning har genomförts dels med anledning av utflyttningen till kv Aurora och de följdkonsekvenser detta har medfört inom riksdagens övriga byggnader, dels för att möblera de 60 lägenheterna i kv Iason och Ormsaltaren.

De härav följande omflyttningarna inom byggnaderna har sammanlagt berört ca 150 rum. Ytterligare omflyttningar blir aktuella under hösten 1989— våren 1990 då de nya lägenheterna blir inflyttningsklara och interna rumsbyten blir aktuella.

Under året utsåg förvaltningsstyrelsen en ny grupp för anskaffande av konst till riksdagens lokaler. I gruppens uppdrag ingår att tillgodose behov av konstnärlig utsmyckning som uppstår genom kontinuerliga förändringar av lokalernas användning och genom tillkomst av nya lokaler.

Konstgruppen har under sitt första verksamhetsår förvärvat två större verk av konstnären Evert Lundquist. Det är dels en målning, dels en gobeläng utförd av Handarbetets Vänner efter förlaga av konstnären. Därtill har ett antal mindre verk, huvudsakligen grafiska blad, inköpts för placering främst i ledamöternas och tjänstemännens arbetsrum.

Uthyrning av lokaler

Ca 3 200 uthyrningar har bokats under året. Av de större konferenserna kan noteras 1988 års kyrkomöte den 15— 25 augusti, UD:s valvaka den 18 september 1988 och Nordiska rådets 37:e session den 27 februari— 3 mars 1989.

Säkerhetsenheten

Chef för enheten är Per Nehler.

Allmänt

Enheten svarar för säkerhetsskyddet i riksdagen och för riksdagens beredskapsplanering. Vid enheten finns 17 tjänster. Extra tjänster köps av företaget Svensk Bevakningstjänst AB för bl.a. riksdagens larmcentral (10 tjänster) och för läktarbevakning, utskottsutfrågningar samt för allmänhetens entré, vid plena och visningar.

Säkerhetstjänst

En metalldetektor har anskaffats efter det att riksdagen antog lagen om säkerhetskontroll vid sammanträde med riksdagens kammare och utskott. Detektorn har under det gångna året använts vid ett fåtal tillfällen.

På förvaltningsstyrelsens uppdrag påbörjades under slutet av verksamhetsåret en översyn av säkerheten i samband med kammarens sammanträden.

Tillträdesskyddet har ytterligare förbättrats. Nya lås har monterats i ytterdörrar, och förvaltningshusets entré har fått nya krossäkra glasrutor. Restaurangen har erhållit ett helt nytt låssystem. En totalöversyn av riksdagens låssystem har inletts med start i östra huset. Ett nytt låsförråd har iordningställts.

Under året har ca 300 ID-kort färdigställts varav 13 för Nordiska rådet och Riksdagens revisorer. Korttidsanställda och personer med fast arbetsplats (men ej anställda av riksdagen) i riksdagshuset får securicoll- kort, ca 350 stycken för närvarande. Även svart/vita kort tas på samtliga ledamöter och anställda. För servicepersonal som kommer till riksdagshuset regelbundet tillverkas separata besökskort med foto. Ett 50-tal kort har framtagits under året.

Fotomatrikel över fasta entreprenörer i riksdagshuset, ca 210, färdigställdes i mars 1989. Fotomatrikel över tjänstemän och partikanslier tas fram i samverkan med informations- och personalenheterna.

Vid stora konferenser, såsom kyrkomötet och Nordiska rådets session, görs separata besökskort.

Antalet stölder i riksdagshuset är fortfarande lågt. Omfattningen beträffande yttre skadegörelse har minskat.

Samverkan med regeringskansliet i säkerhetsfrågor sker numera fortlöpande. Riksdagen är representerad vid statsrådsberedningens säkerhetsgrupps sammanträden, liksom vid sammanträden med regeringskansliets samtliga säkerhetschefer.

Ledningen för enheten har besökt London och studerat säkerhetsfrågorna vid parlamentet, Scotland Yard och IFSEC-säkerhetsmässan. Besöket utgjorde ett led i förberedelserna för upphandling av ny teknik i larmcentralen.

Brandskydd

Rökdetektorer har installerats på plan 6 och 7 i Förvaltningshuset till en kostnad av 0,5 milj. kr. Rökdetektorer och bibrandskåp har kontrollerats. Utrymningsplan för kvarteret Aurora har tagits fram.

Beredskapsplanering

Samtliga planer har överarbetats i samverkan med berörda myndigheter. Besök och planläggning på aktuella platser har skett.

Övningsverksamhet med riksdagens krigsdelegation har genomförts i normal omfattning. Planering inför en större ledningsövning tillsammans med regeringskansliet våren 1990 pågår.

Många besök av hög dignitet har genomförts i riksdagen varvid personskyddet varit betydande. Även andra möten och överläggningar, då riksdagen inte stått som arrangör, har genomförts i riksdagen av säkerhetsskäl.

En samverkansgrupp har på riksdagens initiativ bildats för ömsesidig information och planering. I gruppen deltar statsrådsberedningen (kanslisäkerhetschefen), UD (protokollet och säkerhetschefen), RPS (säkerhetsavdelningen), stockholmspolisen och riksdagen (säkerhetschefen).

ADB-säkerhet

En översyn av ADB-säkerheten pågår. Utbildning i ADB-säkerhet planeras.

Driftvärnet

Rikshemvärnschefen besökte riksdagens driftvärn under våren. Driftvärnet var representerat vid rikshemvärnstinget i Helsingborg.

Skjutövningar, märkesskjutningar och tävlingar har genomförts med gott resultat på Järva skjutbana.

Vidare har två driftvärnskurser och en larmövning genomförts.

Personalutbildning

Säkerhetsenheten besökte under hösten Finlands riksdag. Internutbildning beträffande nya ordningsvaktslagen, service och kommunikation, har skett.

Studiebesök har genomförts vid polishögskolan i Solna.

Enheten för riksdagstryck

Chef för enheten har varit Lars Binett.

Enheten är indelad i fem sektioner. Hos enheten finns 38,5 tjänster. Den svarar för bl.a. frågor angående produktion av riksdagstrycket och av interna trycksaker, korrekturläsning av riksdagstryck samt för utskriften åt riksdagens ledamöter.

Under riksmötet 1988/89 framställdes ca 57 000 trycksidor.

Trycket fördelar sig enligt följande:

	Antal trycksidor
Riksdagens protokoll, definitiva	9 708
" " snabb	9 834
Propositioner och skrivelser	11 814
Förslag och redogörelser	994
Motioner	12 024
Betänkanden och yttranden	12 597
Riksdagsskrivelser	96

Framställningskostnaderna för riksdagstryck, bokbinderi, papperskostnader och kostnader för kopieringsmaskiner uppgick under budgetåret till 30 milj. kr.

Under allmänna motionstiden 1989 har motionerna skrivits in i riksdagens datasystem. Beroende på att det var första gången tekniken utnyttjades i detta sammanhang och i detta omfång, uppstod smärre problem. Erfarenheter för att åstadkomma smidigare produktion har vunnits för framtiden. Ytterligare ekonomiska fördelar kan göras.

Försäljningen av riksdagstrycket och övriga produkter som administreras av tryckerienheten har under året inbringat ca 5 milj. kr.

Trycket har sålts genom tryckeriexpeditionen och Informationsbokhandeln, som uppvisar ett fortsatt gott resultat.

Under året har reprocentralen på grund av utökad utrustning kunnat erbjuda ledamöterna visitkort utan kostnad, ett erbjudande som utnyttjats av ett stort antal ledamöter. Reprocentralen har dessutom täckt behovet av upptryckning av kuvert och brevpapper för riksdagen.

Efter utredning har beslut fattats om att all kopiering skall göras på Multi-Copy 80 gr. Riksdagstrycket skall tryckas på ett papper som heter Munken formprint 70 gr. Båda dessa papper har testats på statens provningsanstalt och är godkända enligt de gränsvärden som ställts upp vad gäller miljövänlighet och arkivbeständighet.

Tryckerienheten har även producerat 10-årsregistret (sak- och personregister) och en ny upplaga av grundlagarna. Arbetet med produktionen av grundlagarna på engelska, tyska och franska pågår.

Under året har genomförts datorisering av rutinerna kring ordertagning, lager och fakturering med gott resultat.

Centrala skrivbyrån har förutom sin sedvanliga service till ledamöter och utskott erbjudit skrivhjälp till utskott.

Informationsenheten

Chef för enheten är Åsa Klevard.

Informationsenheten svarar för riksdagens extern- och interninformation samt för skolbesök och visningar av riksdagshusen. Enheten har 12 fast anställda personer och ett tiotal timanställda guider.

Informationsservice till press- och etermedia samt allmänheten

Informationsenheten har ansvaret för kontakterna med pressen, radio/TV, myndigheter, organisationer, näringslivet och allmänheten.

En tvådagarskurs för journalister om riksdagens arbete och ett endagsseminarium för näringslivet har anordnats, det senare i samarbete med Sällskapet Politik och Näringsliv.

Varje vecka görs en sammanställning, Kammarkalendern, över kammarens arbete. Denna distribueras till ca 1 100 abonnenter, varav 750 exemplar går till massmedia, regeringskansliet, myndigheter, ambassader och företag. 350 exemplar används internt. Utskick görs en gång i veckan. Inför frågestunderna skickas information ut om vilka frågor som kommer att besvaras.

Enheten besvarar också frågor om riksdagen och riksdagsarbetet. De flesta förfrågningar besvaras per telefon, och som komplement kan skriftlig information översändas per post, telefax eller avhämtas vid personliga besök. Dessutom besvaras ett stort antal brevförfrågningar, såväl svenska som utländska.

Dagligen görs en inläsning på den automatiska telefonsvararen Riksdagen i dag med uppgifter om kammarens sammanträdestider och planerad ärendebehandling. Enheten förser varje dag Text-TV med underlag för deras riksdagsinformation.

Service inom riksdagen

Informationsenheten ger pressen underlag för artiklar om riksdagsarbetet. Varannan vecka sammanställs pressklipp i 275 exemplar som distribueras internt till ledamöter, partikanslier, enhetschefer m. fl. En specialupplaga av Pressklipp har tagits fram — Riksdagen i Värmland — klipp från riksdagens Värmlandsresa.

Vid öppna utskottsutfrågningar och vid andra tillfällen när utskotten behöver service hjälper informationsenheten till med bl.a. pressmeddelanden.

Enheten lånar ut overheadbilder, diabilder och videokassetter om riksdagen och dess arbete till ledamöter och tjänstemän.

Interninformation och trycksaksframställning

Den tryckta interna information som enheten svarar för har främst bestått i utgivning av Riksdagsveckan och personaltidningen Mitt i Strömmen.

Riksdagsveckan har utkommit med 30 nummer. Ett viktigt inslag i tidningen är ett kalendarium för riksdagens sammanträden och möten. Informationsenheten har svarat för insamling av material, redigering och framställning av tryckoriginal. Tryckning har skett på riksdagens reprocentral.

Personaltidningen Mitt i Strömmen har under året utkommit med sju nummer. Den har haft samma inriktning som tidigare och produceras helt inom enheten fram till tryckning, vilket sker på reprocentralen. Ansvarig utgivare är informationschefen.

I övrigt har enheten anlitats för framställning av en rad olika trycksaker av vilka kan nämnas ledamotsförteckningen (Ledamöter och riksdagsorgan), Ledamotens lathund, Visningsguide, Information till besökare på åskådarläktaren, Riksdagen i siffror, Kammarkalendern, Värmland i riksdagen, Riksdagens ekonomi, Skolan i riksdagen, statistik över kammararbetet och presentationer av utskott och enheter. Enheten har också bistått med att ta fram omslag, overheadbilder m.m. till andra enheter samt gett råd i grafiska frågor.

I arbetet med trycksaksframställning har enheten använt sig av en desktop-arrangering som bidragit till dels snabbare produktion, dels lägre framställningskostnader.

Tillsammans med arkivet inom riksdagsbiblioteket har enheten utarbetat den biografiska handboken Fakta om folkvalda 1988— 1991.

Under året övertog informationsenheten ansvaret för riksdagens videotex. Terminaler finns hos samtliga ledamöter, utskotten, våningsassistenter samt några tjänstemän. Dessutom finns ett antal publika terminaler runt om i husen. Videotex är fortfarande på utvecklingsstadiet, och riksdagens egen videotexdatabas är än så länge enbart tillgänglig internt. I maj fick användarna möjlighet att fritt söka i externa baser för att skapa underlag för kommande beslut om videotexens framtid i riksdagen. Arbetet med videotex har bestått i daglig uppdatering av den rullande interna nyhetsslingan, vård och utveckling av den egna basen, information till och kontakt med videotexanvändare samt framtidsplanering.

Marknadsföring

En s.k. marknadsföringsgrupp tillsattes i september 1988 med uppgift att stödja informationsenheten vid bedömningen av generella marknadsföringsåtgärder och för att sprida kunskap om riksdagen och dess arbete. Gruppen skall också fungera som idégivare och initiera och utveckla "marknadsföringsåtgärder" för riksdagen. Arbetet i gruppen har lett till en enhetlig grafisk profil för riksdagstrycket och interna publikationer, en grafisk standard för riksdagens visitkort och en enhetlig utformning för riksdagens platsannonser. Gruppen har också — i samverkan med Allmänna förlaget — medverkat till att riksdagens publikationer marknadsförs på ett professionellt sätt.

Informationschefen fungerade som projektansvarig för riksdagens resa till Värmland, och informationsenhetens personal hade ansvaret för såväl framställningen av trycksaker för evenemanget som informationen på torget i Karlstad, utställningen på biblioteket samt den kurs för lärare och journalister och det seminarium för näringslivet som anordnades.

Enheten har omfattande kontakter med utbildningsväsendet och förser skolor med informationsmaterial och läromedel samt anordnar studiebesök och tar emot skolelever. Ca 14 500 elever från gymnasieskolan har tagits emot i lektionssalen. Särskilda studiebesök har anordnats för ca 1 000 lärare, lärarkandidater och universitetsstuderande. 35 000 besökare har tagits emot i informationsenhetens visningar av riksdagshuset. Enheten har producerat en fyrfärgsaffisch/folder med information på svenska och engelska om visningarna. Denna har distribuerats till hotell, bibliotek och andra platser där det samlas mycket folk.

En tredagarskurs för 30 lärare i samhällskunskap ägde rum under hösten 1988. Även informationschefer inom statliga verk och myndigheter har varit i riksdagshuset på kurs, och 30 folkbibliotekarier har fått en tvådagarskurs om riksdagen och riksdagsbiblioteket.

Riksdagens utredningstjänst

Chef för enheten har varit Karin Isacson t.o.m. den 15 maj 1989 och Kjell Allert för tiden därefter.

Utredningstjänsten skall

- medverka till att behovet av sakinformation i riksdagen tillgodoses samt
- svara för det årliga registret till riksdagstrycket och epokregistret.

Utredningstjänsten flyttade under april månad sin verksamhet från förvaltningshuset till lokaler i kvarteret Aurora i Gamla stan. Som tidigare disponerar RUT också ett mindre utrymme i stora entréhallen i västra riksdagshuset.

Vid slutet av verksamhetsåret arbetade 29 personer hel- eller deltid vid RUT. Av dessa hade 13 medarbetare i tiden begränsade anställningar. Utrednings- och dokumentarbetet sysselsatte 18 personer medan 5 personer huvudsakligen arbetade med registerverksamheten.

Utredningsverksamheten

De uppdrag som lämnas till utredningstjänsten är av vitt skilda slag både till omfång och karaktär. Vissa frågor kan lösas informellt och "direkt över disk" medan andra, vilka utgör flertalet, kräver större arbetsinsats. Vid sidan om den egentliga utredningsverksamheten bistår utredningstjänsten sina uppdragsgivare med att ta fram betänkanden och departementsstenciler, utredningsdirektiv, remissyttranden, riksdagstryck, facklitteratur och annat basmaterial.

Antalet registrerade ärenden uppgick under verksamhetsåret till 2 730, vilket var en mindre ökning jämfört med året innan (2 682). I följande sammanställning redovisas uppdragens fördelning på olika uppdragsgivare.

	1987/88	1988/89
Enskilda ledamöter	2 352	2 272
Partikanslier	266	357
Utländska parlament o.d.	36	42
Övriga	28	59
Totalt	2 682	2 730

Om som en person räknas ledamot och dennes ersättare har 300 av ledamöterna av riksdagen någon gång under året lämnat ett registrerat uppdrag till utredningstjänsten. Fördelningen på partitillhörighet av de enskilda uppdragsgivarna visas nedan.

	Antal ledamöter	Antal uppdragsgivare	Procentuell andel
Hela riksdagen	349	300	86,0
m	66	54	81,8
c	42	38	90,5
fp	44	41	93,2
s	156	130	83,3
vpk	21	19	90,5
mp	20	18	90,0

Till de ovan redovisade ledamöterna kan sannolikt läggas ytterligare ett antal som enbart lämnat mindre uppdrag som inte registrerats. Det innebär alltså totalt att närmare 90 % av ledamöterna någon gång under året har använt utredningstjänsten.

I följande tabell redovisas hur de registrerade uppdragen fördelade sig över parti.

Parti	Totalt	Procentuell fördelning	Antal uppdrag per ledamot
m	439	19,3	6,7
c	379	16,7	9,0
fp	408	17,9	9,3
s	710	31,3	4,6
vpk	168	7,4	8,0
mp	168	7,4	8,4
Summa	2 272	100,0	6,5

Som ett led i den allmänna ambitionen att höja servicenivån gör utredningstjänsten löpande sammanställningar med centrala statistiska uppgifter på olika områden. De distribueras under benämningen Fickfakta till bl.a. samtliga ledamöter. Ett motsvarande material presenteras också i videotex.

Utredningstjänsten tog för tredje året fram broschyren Riksdagen i siffror. Avsikten med detta arbete är att på ett ställe föra samman olika data om riksdagsarbetet.

Utredningstjänstens hjälp till utskotten har skett i olika former. Vid sidan om särskilda utredningsuppdrag, varav ett antal har haft betydande omfattning, har personal lånats ut till bostads- och jordbruksutskotten för föredragandeuppgifter.

Personal från utredningstjänsten har också biträtt i den interna och externa utbildningsverksamheten. Bl.a. har kurser hållits för ledamöter och tjänstemän i riksdagstryck och annat offentligt tryck samt i riksdagens databaser.

Registerverksamheten

Sak- och personregistren för 1987/88 beräknas utkomma i tryckt form under hösten 1989. Innehållet i dessa båda register är sökbart i riksdagens databaser och delvis i databasen Rutl i Dafas rättsbankssystem.

Arbetet med att framställa registren för 1988/89 har pågått sedan årsskiftet 1988/89. Sak- och personregistren för detta riksmöte beräknas utkomma våren 1990.

En motionsförteckning med personregister och index har utgivits under allmänna motionstiden 1989. Kumulerade motionsförteckningar utgavs under motionstiden.

Fortlöpande förteckningar över interpellationer och frågor har framställts och utgivits var fjortonde dag. Den slutgiltiga förteckningen gavs ut efter riksmötets slut i juli månad.

Arbetet med att framställa tioårsregistret för perioden 1971– 1980/81 är slutfört. Registren har publicerats i två band.

Nytt för året är att varje ledamot fått en sammanställning över sina aktiviteter i riksdagen.

Riksdagsbiblioteket

Chef för enheten är Bengt Alexanderson. Personalstaten för enheten upptar 26 tjänster.

Samlingarna omfattar bl.a. statligt tryck, internationella organisationers material, juridisk, samhällsvetenskaplig och samtidshistorisk litteratur och i någon utsträckning skönlitteratur. Under verksamhetsåret har biblioteket blivit depåbibliotek för Världsbanken.

Biblioteket är avsett för riksdagen och dess myndigheter, regeringskansliet, kyrkomötet och de centrala förvaltningsmyndigheterna samt för kommittéer som har tillsatts av regeringen. Det får också utnyttjas av forskare och studerande. Förutom utlåning svarar biblioteket för eftersökning av litteratur inom önskat ämnesområde med utnyttjande av bibliografier, kortkataloger och databaser. Listor över nya böcker, förteckningar i videotex m.m. orienterar om nyinköp. Material som inte finns i biblioteket hämtas från andra bibliotek i in- och utlandet.

Riksdagsbiblioteket har under 1988/89 genom inköp, byte och gåvor förvärvat ca 5 300 volymer. Antalet löpande utländska tidskrifter, årsböcker m.m. har varit ca 2 300 och motsvarande antal svenska ca 1 340. För ledamöternas räkning prenumererar biblioteket på alla löpande svenska dagstidningar och ett fyrtiotal utländska. Ett betydande arbete har nedlagts på att revidera utländskt riksdagstryck och utländska lagsamlingar.

Till sektionen för statligt tryck har levererats ca 5 000 publikationer. Till avdelningen för internationella organisationer har inkommit ca 1 400 volymer. Den totala tillväxten är ca 200 hyllmeter. I allt större omfattning levereras material i mikrofiche.

Katalogisering, presentation av materialet, bibliografiskt arbete

Biblioteket registrerar sina nyförvärv i det rikstäckande ADB-baserade bibliotekssystemet LIBRIS. Dessutom har viktiga delar av kortkatalogen gjorts tillgängliga i databas.

Följande nyhetslistor har utgivits: Urval av nyförvärv, Statliga publikationer, Tidskriftsartiklar samt en månatlig förteckning över samtliga nyförvärv. Nya böcker har också presenterats i videotex.

Bibliografin Statliga publikationer, Årsbibliografi 1987, har publicerats. Arbetet med att fylla den återstående luckan (1981— 1982) pågår planenligt.

Låne- och informationsverksamhet

Manuella och ADB-baserade ämnessökningar utförs rutinmässigt, de sistnämnda framför allt i LIBRIS/IMDOC, Rättsbanken och Artikel-sök. Antalet utlån uppgick till 25 203. De utlånade volymerna fördelar sig på följande sätt:

Riksdagsledamöter	3 576
Utskott, tjänstemän och myndigheter	4 482
Departement och kommittéer	829
Statliga och kommunala verk	1 783
Privata företag och enskilda personer	6 054
Inländska bibliotek och arkiv	3 690
(därav folkbibliotek	926)
Utländska bibliotek och arkiv	458

Härtill kommer lån förmedlade från utländska bibliotek och närmare 4 000 kopiabeställningar.

Arkivet har under budgetåret inventerat RFK:s arkivhandlingar, utarbetat en arkivbildningsplan, upprättat ett sökregister till riksdagens bandupptagningar, genomfört en omfattande gallring av tryckerienhetens äldre ekonomiska handlingar, samt upprättat en ny diarieplan inför datoriseringen av RFK:s diarieföring. Vidare har arkivet svarat för biografierna i handboken Fakta om folkvalda för valperioden 1988— 1991. Mikrofilmningen av handlingar från 1930-talet och fortlöpande har fortsatt under året. Mikrofilmningen av bundna handlingar fram t.o.m. 1978 görs externt.

Utgivandet av ståndstidens protokoll bedrivs av en expert under arkivchefens ledning. Under innevarande budgetår kommer prästeståndets protokoll för 1778/79 att färdigställas.

ADB

Riksdagsbiblioteket driver ett projekt att med konsult hjälp utnyttja riksdagens redan inköpta programvara och maskinutrustning till ett lokalt bibliotekssystem. Under året har man framför allt arbetat med lånerutiner.

Utredningstjänsten och biblioteket

Under året har som förut biblioteket haft en person på halvtid placerad vid utredningstjänsten för att ta hand om utpräglade biblioteksärenden.

Nationella och internationella kontakter

Som vanligt har biblioteket mottagit praktikanter från bibliotekshögskolan i Borås och studiebesök från ett stort antal bibliotek och organisationer. Flera proo-elever har fått handledning.

Biblioteket har varit verksamt i olika lokala, nationella och internationella organisationer, såsom Stockholmsbibliotekens samarbetsnämnd, LIBRIS, SAB (Sveriges allmänna biblioteksförning), de nordiska parlamentsbibliotekens samarbetsorganisation, ICA (International Council on Archives).

Tidningen Från Riksdag & Departement

Chef för tidningen och ansvarig utgivare är Barbro Björkhem.

Förutom för utgivningen av tidningen svarar enheten för framställningen av Riksdagens årsbok. Sammanlagt 8 personer arbetar på tidningen, varav 1 på arvodestjänst.

Upplagen för tidningen var i juni 1989 24 408, vilket är en ökning med 869 exemplar jämfört med föregående år. Antalet friexemplar är ca 2 100.

Riksdagens årsbok utkom planenligt till riksmötets öppnande. Upplagen var 2 500 exemplar.

Chef för verksamheten är Carl-Gerhard Ulfhielm.

Riksdagens ADB-verksamhet ansvarar för drift och utveckling av riksdagens datorbaserade informationssystem.

Under budgetåret har en fortsatt utbyggnad genomförts vad gäller datorkraft, terminalarbetsplatser samt nya programvaror och tillämpningar.

240 nya arbetsplatser har installerats. Vid verksamhetsårets slut uppgick antalet terminalarbetsplatser i riksdagen till 540, varav 180 disponerades av riksdagsledamöter.

Riksdagens förvaltningsstyrelse beslöt under våren 1989 att datoriseringen för riksdagens ledamöter skall snabbas upp. Beslutet innebär att samtliga ledamöter som så önskar skall ha tillgång till terminal på sina arbetsrum i riksdagen före utgången av budgetåret 1989/90. Vidare beslöt styrelsen att samtliga ledamöter som vill skall ha tillgång till en persondator på hemorten före utgången av budgetåret 1989/90. 250 av riksdagens ledamöter har anmält att de vill ha tillgång till persondator i hemmet.

Beslutet innebar också att en till hösten 1989 planerad utökning av datorkraften i riksdagen tidigarelades till våren 1989. Vidare upphandlades under våren 250 persondatorer för successiv leverans under perioden juni 1989— juni 1990. Slutligen byggdes datorhallen ut och togs därefter i bruk i slutet av budgetåret.

I juni levererades de första persondatorerna till ledamöternas hem. Vid verksamhetsårets slut hade 59 ledamöter tillgång till persondatorer i hemmet med möjlighet att kommunicera med riksdagens centrala system.

Ett grafiskt system har tagits i bruk för typografering av text. Systemet har bl.a. gjort det möjligt att på laserskrivare ta fram utskottskansliernas förslag till betänkande i typograferad form. Systemet medger vidare att alla korrekturomgångar kan hanteras internt inom riksdagen utan att tryckerierna är inblandade. Dokumenten förs över till tryckerierna först när trycklov ges.

Uppbyggnaden av databaser över utskottens betänkanden och kammarrens beslut har fortsatt. Förberedelser har vidtagits för att bygga upp en fulltextdatabas över kammarrens protokoll.

Ett för- och eftersystem till det statliga ekonomiadministrativa systemet System S har installerats. Vidare har ett ekonomiadministrativt system för tryckerienhetens försäljning och lagerhållning av riksdagstryck tagits i full drift. Utvecklingen av ett bokningssystem för skol- och visningstjänsten har också påbörjats.

All grundläggande användarutbildning har genomförts i egen regi. Under budgetåret har nära 300 användare utbildats.

ADB-kommittén

ADB-kommittén som fungerat som styrgrupp för riksdagens ADB-verksamhet har upphört under verksamhetsåret.

Arbetsgruppen för ledamöternas bostäder (ALB)

1985 tillsattes en arbetsgrupp för behandling av ledamöternas bostadsfrågor. Gruppen har under verksamhetsåret haft följande sammansättning: riksdagsledamöterna Oskar Lindkvist (s), ordf., Rolf Clarkson (m), Marianne Stålberg (s), Per Olof Håkansson (s), Gullan Lindblad (m), Birgit Friggebo (fp), Gunilla André (c), Jan Strömdahl (vpk) och Kjell Dahlström (mp) samt förvaltningsdirektör Anders Forsberg, byråchef Olle Etzén och byggnadsråd Lars Hällgren.

Konstgrupp

Förvaltningsstyrelsen tillsatte den 8 februari 1989 en grupp för behandling av konstfrågor. I gruppen ingår riksdagsledamöterna Oskar Lindkvist (s), ordf., och Rune Rydén samt riksdagsdirektör Gunnar Grenfors, intendent Anselm Eggert och enhetschef Ulla-Britt Larsson, sekr. Personalorganisationerna har möjlighet att utse en kontaktperson som gruppen vid behov kan rådgöra med. Vidare kan gruppen knyta konstnärliga rådgivare till sig som konsulter.

Riksdagens lokalkommitté

Riksdagens förvaltningsstyrelse beslöt den 8 februari 1989 tillsätta en parlamentarisk kommitté för de långsiktiga lokalfrågorna. Resultatet från kommitténs arbete skall enligt direktiven föreligga före 1990 års utgång.

Kommittén har antagit namnet Riksdagens lokalkommitté. Den har följande sammansättning: Hans Gustafsson (s), ordf., Margareta Persson (s), Knut Billing (m), Ingemar Eliasson (fp), Martin Olsson (c), Elisabeth Persson (vpk) och Kjell Dahlström (mp).

Som adjungerade ledamöter ingår Hans Frennered (SACO/SR), Ingvar Johansson (SF) och Per Axelson (ST).

Kommittén har till sig som experter knutit förvaltningsdirektör Anders Forsberg, riksdagsdirektör Gunnar Grenfors, byråchef Olle Etzén och tekniske direktören vid byggnadsstyrelsen Lennart Kolte.

Sekreterare är avdelningsdirektör Åke Enlund.

I biografikommittén har ingått f.d. riksdagsledamöterna Sture Palm (s), ordförande, Per-Olof Strindberg (m), Sture Korpås (c), numera avlidne, och Nils Berndtson (vpk), riksdagsledamoten Hans Lindblad (fp), riksdagsdirektör Gunnar Grenfors, överbibliotekarie Bengt Alexander-son, numera avlidne professorn Sten Carlsson och professor Rolf Nygren.

Förste arkivarie Anders Norberg är sekreterare och projektadministratör. Kommittén har under året arbetat med två heltidsanställda experter knutna till kommittésekreterariatet, Andreas Tjerneld och Björn Asker. Vidare har Anna-Britt Nilsson varit knuten till kommittén som assistent på deltid.

Under det gångna verksamhetsåret har Band 1, omfattande biografier över ledamöter från Stockholms stad och län, Uppsala län, Södermanlands län och Västmanlands län färdigställts. Bandet utkom i november 1988. Arbetet fortsätter med Band 4 som omfattar biografier över de ledamöter som representerat Göteborgs och Bohus län, Älvsborgs län, Skaraborgs län, Värmlands län och Örebro län. Detta band beräknas utkomma under hösten 1990. Kommittén har under året haft tre sammanträden.

I handläggningen av detta ärende har deltagit, förutom undertecknad ordförande, riksdagsledamöterna Rolf Clarkson (m), Marianne Ståhlberg (s), Iréne Vestlund (s), Carl-Johan Wilson (fp), Martin Olsson (c), Bertil Måbrink (vpk) och Wiggo Komstedt (m) samt personalföreträdarna Hans Frennered, SACO/SR, Per Axelson, ST och Stilianos Mafredas, SF.

Stockholm den 11 oktober 1989

Riksdagens förvaltningskontor

Thage G Peterson

/Anders Forsberg

